n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu
s·q·a·a
Slovenian Quality Assurance Agency for Higher Education

NACIONALNA AGENCIJA RS
ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU
Prejeto 13 -12- 2016
Sign. znak Številka zadeve:
2016 6033-23/2576/7

POROČILO O PRVI AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i: **DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor**
Predlagatelj/i: **DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor**
Študijski program: **Menedžment pametnih mest, magistrski študijski program, 2. stopnja**

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je dne 20.10.2016 imenoval skupino strokovnjakov za presojo v postopku prve akreditacije študijskega programa, v sestavi:

predsednik(ca) doc. dr. Karmen Rodman, KonektOn d.o.o.
član(ica) dr. Nikša Alfirevič, Ekonomski fakultet u Splitu
član(ica) Erazem Bohinc, študent
član(ica) *(ime, priimek, zavod)*

Predstavnik(ca) agencije je bil(a): Jožica Kramar

Podpis predsednika(ce) skupine strokovnjakov: Rodman

Datum oddaje skupnega poročila agenciji: 12.12.2016

Opombe agencije:

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **30. 10. 2016**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o prvi akreditaciji študijskega programa.

V procesu presoje je skupina strokovnjakov proučila dokumentacijo in zaprosila predstavnico agencije za posredovanje prošnje zavodu za dopolnitev vloge. Prošnja za dodatna pojasnila in dokumentacijo je bila poslana zavodu 15. 11. 2016. Odgovor zavoda in dodatno dokumentacijo je skupina strokovnjakov prejela 25. 11. 2016. Skupina strokovnjakov je v vmesnem času izvedla medsebojno posvetovanje na videokonferenčnem sestanku dne 18. 11. 2016, ki se ga je na daljavo udeležila tudi predstavnica agencije.
Vsa dodatna pojasnila in gradivo zavoda so upoštevani v pričujočem poročilu.

V poročilu uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

1. SESTAVA IN VSEBINA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Študijski program Menedžment pametnih mest je interdisciplinaren študijski program, ki združuje vsebinska področja iz ekonomskih, poslovnih in upravnih ved in jih povezuje s tehničnimi, naravoslovnimi, prostorskimi vedami in sociologijo. Študijski program je dvoletni magistrski študijski program druge stopnje, pri čemer smeri in moduli niso predvideni. Program ima jasno, razumljivo in prepoznavno ime, pri čemer se razumevanje konteksta pametnih mest in upravljanja teh v strokovni javnosti in praksi šele razvija.

Študijski proces v predlaganem študijskem programu bo organiziran kot redni študij (klasični študij ob podpori informacijske tehnologije; blended learning) in izredni študij (online študij v virtualnem učnem okolju).

Razvrstitev študijskega programa po klasifikacijah je ustrezna. Ker je program interdisciplinaren, so področja razvrščena po padajočem vrstnem redu oziroma razvrstitev upošteva prednost temeljnih področij. Študijski program je skladen s temeljnimi usmeritvami zavoda, s tem, da je na področjih, ki za zavod niso primarna, predvidena vključitev zunanjega pedagoškega osebja. Predvideno je namreč povezovanje vsebinskih področij ekonomije, upravljanja, okolja, mobilnosti, ljudi in načina življenja, kar pomeni povezovanje različnih ved za razumevanje koncepta pametnih mest z visoko tehnološkim in urbanim razvojem.

Študijski program jasno opredeljuje cilje, učne izide ter splošne in predmetno-specifične kompetence diplomantov za celostno razumevanje koncepta pametnih mest ob povezovanju različnih ved. Predmetnik je interdisciplinaren, pri čemer k dodatni individualizaciji študija prispeva izbirnost. V prvem letniku tako lahko študent izbira vsebinsko področje za en predmet (7 ECTS), v drugem letniku pa za dva predmeta (18 ECTS) izmed skupaj osmimi razpoložljivimi izbirnimi predmeti (izbirnost je 20,83 %). Študijski program je ovrednoten s 120 ECTS.

Študijski program je mednarodno primerljiv, pri čemer je bila narejena primerjava z dvema francoskima študijskima programoma, z angleškim in z italijanskim študijskim programom, ki so ustrezno akreditirani na nacionalnih agencijah za zagotavljanje kakovosti. Trije od štirih so mednarodno priznani tudi na različnih lestvicah odličnosti zavodov v globalnem merilu. Podrobnejša analiza sledi v nadaljevanju.

Predlagani študijski program ne izobražuje za regulirane poklice.

Predmetnik predloženega študijskega programa ustreza navedenim ciljem študijskega programa in vodi k usvojitvi opredeljenih učnih izidov in kompetenc. Učni načrti so zapisani v slovenskem in angleškem jeziku in obsegajo vse ključne dele, kot določeno v 9. točki 14. člena Meril. Študijske obveznosti so ovrednotene po Merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po evropskem prenosnem kreditnem sistemu (ECTS).

Kreditno ovrednotenje celotnega programa in posameznih učnih enot, letno in celotno število ur študijskih obveznosti študenta v programu ter letno in celotno število organiziranih skupnih oziroma kontaktnih ur programa in samostojnega dela študenta so jasno zapisani v vlogi in podrobneje v učnih načrtih. Pri tem velja izpostaviti, da v študijskem programu močno prevladuje samostojno delo študenta (od 85 do 91 % študijske obveznosti študenta v posameznem letniku), pri čemer sta obseg in delno tudi vsebina teh aktivnosti vidna in nadzorovana s strani zavoda pri uporabi evalvacijskih orodij virtualnega učnega okolja ter z rednim anketiranjem študentov o njegovi obremenitvi pri

posameznem predmetu, v zaključnem delu študija pa z vključitvijo mentorja, ki študenta vodi skozi prevladujoče samostojni del zaključka študija.

Praktično izobraževanje v predlaganem študijskem programu ni predvideno.

Študijski program je horizontalno in vertikalno povezan, študent z izbirnimi predmeti še dodatno širi kompetence na interesna področja in poglablja izbrane tematike. Vendar pa velja opozoriti, da prihaja po prekrivanja predmetov, zato zavodu predlagamo ponovni pregled učnih načrtov. Kot primer navajamo prekrivanje tematike konkurenčnosti pametnih mest pri predmetih Ekonomija mest prihodnost ter Razumevanje in upravljanje pametnih mest. Ekonomija mest prihodnosti obravnava tematiko krožnega gospodarstva, ki je vsebina predmeta Ekonomski, okoljski in družbeni trajnostni razvoj in glokalizacija. Predmeta Kreativno upravljanje tehnoloških inovacij ter Inovativni poslovni procesi, odnosi in modeli se podvajata v več vsebinah (predvsem v temi Razvoj podjetij, zasnovanih na novih tehnologijah). Predmet Komuniciranje, participacija in vključenost deležnikov pri vodenju pametnih mest ima po nepotrebnem v segmentu 1 (Slika razvoja) vsebine, ki se prekrivajo s predmetom Razumevanje in upravljanje pametnih mest. Optimizacija vsebin in odpravljanje podvajanj bo tako naredilo prostor za dodatne vsebine ali poglobljeno obravnavo predvidenih vsebin. Namreč ocenjujemo, da določeni predmeti, npr. Javne politike in vodenje projektov v javnem sektorju ter Ekonomski, okoljski in družbeni trajnostni razvoj in glokalizacija vključujejo teme (kot so pomembnost fizike v luči merjenja in razumevanja okoljskih problemov ter razvoja trajnostnih tehnologij, evolucijska teorije iger kot orodja za preučevanje izzivov na področju podnebnih sprememb, strategija igralcev s primeri matematičnih modelov za vzpostavitev glokalnega ravnovesja), ki postavlja pod vprašaj metodološko opremljenost študentov za obravnavo teh vsebin v koncentrirani obliki ob drugih predvidenih vsebinah pri navedenih predmetih.

Ob tem predlagamo ponovni pregled dejansko obvezne literature pri posameznem predmetu. Namreč nekateri predmeti vsebuje 12, 9 ali 8 enot obvezne literature (npr. Metode raziskovanja, Komuniciranje z vplivnimi javnostmi in lobiranje, Inovativni poslovni procesi, odnosi in modeli), med katerimi so tudi internetni naslovi dvomljivega izvora ter knjige z drugih področij (knjiga s področja marketinga Kotlerja in Armstronga pri predmetu Inovativni poslovni procesi, odnosi in modeli).

Vertikalna in horizontalna povezanost študijskega programa na prvi stopnji je dosežena z ostalimi študijskimi programi, ki jih ponuja predlagatelj, ki sicer dotično ne sodijo na področje pametnih mest, vendar pa ponujajo vsebine s področja ekonomije, upravnih in poslovnih ved, kar je tudi ključni poudarek predlaganega študijskega programa.

Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa so v skladu z zakonom. V primeru omejitve vpisa bodo kandidati izbrani glede na povprečen uspeh na dodiplomskem študiju. V primeru enakega povprečnega uspeha kandidatov bodo v predlagani študijski program vpisani vsi kandidati z enakim povprečjem. Zavod jasno navaja pogoje za vpis kandidatov z ustreznim strokovnim predznanjem (s področij ekonomskih, poslovnih, upravnih in organizacijskih ved, sociologije, pravnih, političnih, družboslovnih ved in humanistike) ter pogoje za vpis kandidatov iz drugih strokovnih področij (kar predvideva dodatne študijske obveznosti, ki jih določi Komisija za študijske zadeve).

Priznavanje znanj in spretnosti v formalnem, neformalnem in izkustvenem učenju je predvideno v obsegu največ 60 ECTS. V vlogi so podrobneje pojasnjeni scenariji, vendar pa zavod ne omenja internega pravilnika, kjer so pojasnjeni postopki, organi oz. odgovornosti odgovorne osebe zadolžene za priznavanje. Prav tako na spletnih straneh pravilnik o priznavanju znanj in spretnosti ni razpoložljiv, bi pa bilo priporočeno, saj naslavlja tudi potencialne študente oziroma kandidate za vpis. Prav tako je potrebno konkretizirati pogoje za 'nadomestitev magistrske naloge z obsežnejšo projektno nalogo ali člankom', saj ni jasno, kaj pomeni obsežnejša naloga in kakšna vrsta članka oziroma objave v revijah je potrebna za zadostitev pogoju. Gre za pomembno zahtevo strokovnjakov po konkretizaciji zavoda, ki pogojuje uspešen zaključek študija.

Pogoji za napredovanje v programu so opredeljeni. Študent rednega oziroma izrednega študijskega programa lahko napreduje v 2. letnik, če zbere 42 oziroma 33 ECTS.

Metode poučevanja in učenja ter načini ocenjevanja so v učnih načrtih jasno zapisani v slovenskem in angleškem jeziku. Učni načrti predvidevajo različne oblike dela študenta: frontalno delo kot so predavanja z aktivnim sodelovanjem študentov v obliki diskusij in reševanjem primerov, skupinsko delo v obliki seminarskih vaj, individualno delo, delo v virtualnem učnem okolju, vključevanje gostujočih predavateljev ipd. Delovanje študenta je podprto z različnimi informacijsko-komunikacijskimi rešitvami in orodji, pri čemer je velik poudarek zavoda dan na varnost, zagotovitev verodostojnosti dela študenta, dostopnost in medsebojno sodelovanje med študenti ne glede na fizično oddaljenost. Različnost uporabljenih metod poučevanja in preverjanja znanja omogočajo študentu in učitelju vpogled v spremljanje napredka študenta, sprotni študij in preverjanje doseženih učnih izidov in kompetenc.

Strokovni naslov, ki ga študent pridobi z zaključkom študija je magister/magistrica menedžmenta pametnih mest. Krajšava naziva v vlogi ni navedena.

Obvezen sestavni del predloženega študijskega programa je projektna naloga v 2. letniku, imenovana Razvojno raziskovalni projekt: Urbani problemi in rešitve. Gre za praktično naravnano raziskovalno nalogo, ki je interdisciplinarne narave in spodbuja horizontalno povezovanje kompetenc študenta.

V vlogi zavod navaja določbe o prehodih med programi, ki so v skladu z zakonom, merili in statutom zavoda. Le za prehod iz drugih magistrskih študijskih programov v dotični študijski program dikcija naslavlja drug študijski program zavoda (Inovativni menedžment v sociali in izobraževanju). Smatramo, da gre za manjšo napako v zapisu, ki ne spreminja mnenja strokovnjakov.

- **Analiza ugotovitev**

Koncept pametnih mest je aktualen, sodoben in ima potencial v trendu globalizacije in povezovanja. Številni nacionalni in mednarodni dokumenti spodbujajo razvoj v to smer, pri čemer organizacije na višji institucionalni ravni regulativno in finančno (skozi razpise in javna financiranja) to tudi podpirajo. Gre za novost v slovenskem in vzhodnoevropskem okolju, kot z vidika terminologije, tudi z vidika vsebinskih poudarkov, ki naj bi jih takšen študijski program naslavljal. Zato je sprotno in obdobno spremljanje razvoja področja in praks drugih, priznanih visokošolskih zavodov nujno potrebno in zaželeno.

Zavod se je pri primerjavi zgledoval po priznanih evropskih institucijah z akreditiranim tovrstnim študijskim programom. Letnice akreditiranja posameznega študijskega programa niso bile dostopne, zato je zavod zagotovil podatke o pričetku izvajanja posameznega študijskega programa. Vsi primerjani študijski programi so interdisciplinarni, združujejo globalno in lokalno dimenzijo, razvijajo in povezujejo kompetence na različnih znanstvenih področjih ter spodbujajo praktičnost znanj. Razlikujejo se po trajanju, pri čemer sta angleški in italijanski tovrsten študijski program enoletna programa ovrednotena z 90 oziroma 70 ECTS, francoska študijska programa pa dvoletna z 120 ECTS. Dva študijska programa sta organizirana po semestrih, eden po študijskih letih in eden po modulih.

Vsak primerjan študijski program je nekoliko specifičen glede širine ponujenih tem, ki jih področje upravljanja pametnih mest zajema. Tako program francoskega zavoda Sciences Po poleg vsebin upravljanja in poslovanja ponuja večji nabor vsebin s področja prostorskih ved in urbane sociologije, program zavoda Lille Catholic University pa daje večji poudarek pri izbirnosti predmetov s področja tehničnih ved. Predmeti drugih zavodov, predvsem izbirni predmeti, so drobljeni v manjše enote in so tako ovrednoteni z 2 ali 4 ECTS (npr. program francoskega zavoda Sciences Po), medtem ko so predmeti v predlaganem programu ovrednoteni med 6 in 9 ECTS in vsebinsko zaobsegajo več področij hkrati. Delež izbirnosti je pri vseh primerjanih študijskih programih bistveno višji (od 30 do 66,67 %) kakor pri predloženem študijskem programu (20,83 %).

Tuji študijski programi spodbujajo praktičnih izobraževanja in znanj na različne načine, tudi s praktičnim delom v izbranih organizacijah (npr. italijanski študijski program). Predlagani študijski

program pa praktičnost utemeljuje z razvojno-raziskovalnim projektom, zaključno nalogo in gostovanji strokovnjakov.

Ker se tematika pametni mest in področje šele razvija, prihaja do različnih poimenovanj področja ter nazivov študijskih programov in predmetov (npr. pametna mesta, inteligentna mesta, trajnostna mesta, kognitivna mesta), kar je razumljivo.

Zavod predvideva na študijskem programu Menedžment pametnih mest 20 vpisnih mest za študente v Sloveniji in 30 vpisnih mest za študente v tujini. Učni jezik, virtualno učno okolje, predavanja in tekoča komunikacija bo za študente iz Slovenije v slovenskem jeziku, za tuje študente pa v angleškem jeziku. Gradivo bo za študente iz Slovenije v slovenskem in angleškem jeziku. Nosilci predmetov in online mentorji so iz Slovenije z ustreznim znanjem angleškega jezika.

Prednosti

- interdisciplinarnost študijskega programa
- sodobnost študijskega programa, ki naslavlja trende glokalizacije, moč in nujnost sodelovanje ter uporabo sodobnih tehnologij življenja v skupnosti
- transparentnost in jasnost študijskega programa, kar olajša razumevanje programa potencialnim kandidatom študijskega programa in drugim deležnikom, pri čemer je ključno, da zavod omogoči javnostim dostop do vseh pomembnih, poslovno manj občutljivih, informacij (ne le preko internega informacijskega sistema, kjer je dostop omogočen le internim javnostim, ki so že del zavoda)

Priložnosti za izboljšanje

- Pravilnik o priznavanju znanj in spretnosti naj bo dostopen na spletnih straneh fakultete, saj naslavlja tudi potencialne študente in kandidate za vpis
- konkretizirati pogoje za 'nadomestitev magistrske naloge z obsežnejšo projektno nalogo ali člankom'
- odpraviti prekrivanja med vsebinami predmetov predlaganega študijskega programa ter prevetritev obvezne literature

Neskladnosti

Neskladnosti niso ugotovljene

2. VPETOST V OKOLJE

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Zavod izkazuje vpetost v okolje, prednostno z različnimi dogodki, ki naslavljajo aktualne vsebine, s sodelovanjem z organizacijami jasnega in zasebnega značaja, znanstvenim in strokovnim projektnim raziskovalnim delom ter izdelavo magistrskih in projektnih aktivnosti študentov. Organizira strokovna predavanja za študente in širšo javnost, spletne seminarje, v mesecu juniju izvaja poletno šolo (ki omogoča 'virtualno mobilnost', t.j sodelovanje študentov iz različnih držav ob e-učenju).

Zavod je pri zasnovi predlaganega študijskega programa raziskal potrebe okolja in študentov. Pridobil je mnenja pri podjetjih zasebne in javne narave ter drugih organizacijah kot sta Skupnost občin Slovenije ter Inštitut Jožef Štefan. O potrebi po tovrstnem študijskem programu so se pozitivno opredelili tudi anketirani študenti in diplomanti zavoda na dodiplomskem študiju, ki predstavljajo skupino potencialnih kandidatov predlaganega študijskega programa.

- **Analiza ugotovitev**

DOBA fakulteta je do 2013. leta organizirala številne konference in simpozije, v zadnjem obdobju (2014-2016) pa nekaj okroglih miz na temo zaposlovanja u tujini, komuniciranja, znanosti in družbe, lobiranja, pametnih mest in skupnosti ter inovativnosti v visokem šolstvu. V vlogi je navedeno, da je v študijskem letu 2015/16 bilo izvedenih 29, v študijskem letu 2014/15 pa 24 gostujočih predavanj strokovnjakov iz gospodarstva in negospodarstva. Zavod organizira tudi humanitarne akcije in dogodke, kot svoj prispevek k družbeni odgovornosti do okolja.

Vlogi so priložena pozitivna mnenja UNESCO katedre o odprtih tehnologijah za prosto dostopne izobraževalne vire in odprto učenje Inštituta Jožef Štefan, Skupnosti občin Slovenije in Pošte Slovenije, rezultati anketiranja 20 predstavnikov potencialnih slovenskih delodajalcev ter 192 študentov in diplomantov zavoda DOBA na dodiplomski ravni, s čemer zavod argumentira javno potrditev primernosti predloženega študijskega programa.

Prednosti

- visokošolski zavod DOBA izkazuje vpetost v okolje na ravni sodelovanja s strokovnjaki pri organiziranju različnih dogodkov, ki sodijo na področja delovanja zavoda, naslavljajo trende in izkazujejo družbeno odgovornost
- zavod je opravil anketo in analizo potreb pri potencialnih delodajalcih in študentih predlaganega študijskega programa, ki je dodatno izkazala pozitivno naklonjenost programu

Priložnosti za izboljšanje

- za doseganje višje ravni vpetosti v okolje naj zavod poveča pozornost formalnemu povezovanju s subjekti iz gospodarstva in negospodarstva v okviru raziskovalnih in aplikativnih projektov (v katerih bi sodelovali v večjem obsegu tudi študenti)
- zavod deluje v številnih mrežah in združenjih, kar naj bo vir informacij pri oblikovanju in spreminjanju študijskega programa ter za promocijo študijskega programa in diplomantov na trgu dela

Neskladnosti

Neskladnosti niso ugotovljene

3. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Predlagani študijski program spada v znanstveno-raziskovalno in strokovno področje delovanja Fakultete Doba. Zavod sodeluje in je bil tudi v preteklosti udeležen v različnih programih in projektih s področja predloženega študijskega programa. Učne vsebine so iz področij dela nosilcev predmetov in temeljijo na njihovih znanstveno-raziskovalnih in strokovnih dosežkih. Kakovost učnih izidov in kompetenc omogoča, da bodo diplomanti zaposljivi oziroma se bodo lahko vseživljenjsko izobraževali. Vzpostavljeno je znanstveno-raziskovalno in strokovno sodelovanje predlagatelja na področju, za katerega se ustanavlja, z drugimi visokošolskimi zavodi, inštituti, podjetji ali drugimi organizacijami v Sloveniji in tujini.

Zavod ima podpisane številne sporazume o sodelovanju z organizacijami. Študijski program ne predvideva praktičnega izobraževanja.

- **Analiza ugotovitev**

Fakulteta Doba je vključena v različne nacionalne kot tudi mednarodne projekte. Med letoma 2013-2014 je bila vključena v 7 projektov, trenutno pa v 3 mednarodne projekte ter 8 internih razvojnih projektov. Znanstvenoraziskovalno delo poteka v okviru registrirane raziskovalne skupine Poslovnega inštituta. V znanstvenoraziskovalno delo se v veliki meri vključuje tudi študente.

Akademski kader, ki bo izvajal predloženi študijski program, omogoča doseganje ključnih ciljev študijskega programa, tj. npr. praktično naravnanost, sodobnost in primernost učnih izidov. Akademski kader se usposablja za delo v večjezičnem online okolju.

Glede na predvideno, da bodo na presojanem študijskem programu študenti večinoma že zaposleni, je eden od ciljev programa nadaljnji razvoj kariernih poti študentov, k čemur stremijo z delovanjem Centra za svetovanje študentom, Kompetenčnega centra ter Kariernega centra Doba.

Fakulteta izkazuje nacionalno in mednarodno vpetost. V Sloveniji in tujini sodeluje z različnimi visokošolskimi institucijami, inštituti, podjetji, društvi in združenji, predvsem pri organizaciji različnih dogodkov ter prijavah na projekte (seznam dodatno priložen vlogi za prvo akreditacijo programa). Glede na to, da je večina študentov zaposlenih, je dobrodošlo, da si zavod prizadeva k razvoju internacionalizacije doma. Tak primer je organizacija mednarodne virtualne poletne šole.

Prednosti

- prisotnost zavoda na nacionalni in mednarodni ravni v obliki sodelovanj v projektih in združenjih

Priložnosti za izboljšanje

- še intenzivnejše delovanje, razvoj in promocija področja internacionalizacije doma
- mednarodna promocija študijskih programov

Neskladnosti

Neskladnosti niso ugotovljene

4. KADRI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Število in struktura sodelujočih visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev ter visokošolskih sodelavcev, ki opravljajo znanstveno-raziskovalno in strokovno delo na področjih predloženega študijskega programa sta dokazana s kadrovskim načrtom in dokazili o oblikah njihovega sodelovanja. Formalni pogoji za sodelovanje so izpolnjeni.

Vsi sodelujoči imajo veljavne izvolitve v naziv, en učitelj je v procesu izvolitve, ki naj bi bil zaključen januarja 2017. Za dva učitelja, ki sta upokojena, sta priloženi izvolitvi v naziv pred upokojitvijo.

- **Analiza ugotovitev**

Pri izvedbi študijskega programa je predvidenih 14 učiteljev, od katerih so trije delno ali s polno obremenitvijo zaposleni na zavodu. Predvidena je vključitev dveh upokojenih učiteljev, ostali učitelji bodo z zavodom sodelovali pogodbeno.

Iz priložene bibliografije nosilcev predmetov na programu je razvidno, da so predvideni učitelji z vidika znanstvenih in strokovnih raziskovalnih dosežkov kompetentni za izvajanje predloženega programa. Proučeni so bili podatki, dostopni v podatkovni bazi SICRIS. Ocenjujemo, da so bibliografski kazalci za obdobje 2011-2016 primerni za izvajanje študijskega programa na drugi stopnji (skupne točke 4679,91; od tega 134,60 izjemni dosežki, 1498,72 zelo kakovostni dosežki in 2170,3 pomembni dosežki; ocena A1 za objave 6,09; ostale ocene raziskovalnega dela: A3 = 0,37).

Prednosti

- interdisciplinarno znanstveno in raziskovalno delo osebja, kar omogoča celovitejšo obravnavo področij predlaganega študijskega programa

Priložnosti za izboljšanje

- predlagana je letna analiza obremenjenosti pedagoškega osebja na ravni zavoda in študijskih programov, da bi se preprečila preobremenjenost kadra, ki deluje na različnih zavodih, kar neposredno lahko vpliva na kakovost in rezultate dela učiteljev
- glede na temeljno usmeritev zavoda v e-izobraževanje, je potrebno večjo pozornost usmeriti spremljanju kompetenc pedagoškega osebja za upravljanje procesov v virtualnem učnem okolju

Neskladnosti

Neskladnosti niso ugotovljene

5. ŠTUDENTI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Predlagani študijski program zagotavlja ustrezne svetovalne storitve, povezane z vpisom, in informacije o študiju. Zagotovljeno bo tudi neposredno vključevanje študentov v strokovno, znanstvenoraziskovalno oziroma umetniško delo.

- **Analiza ugotovitev**

Predlagani študijski program se bo izvajal kot redni in izredni študij, pri čemer bo izredni študij potekal v obliki 'online' študija. Informacije so študentom na voljo na dobro zasnovani in pregledni spletni strani, ki je prevedena v angleški, hrvaški in srbski jezik. Glede na to, da se bo program izvajal v e-obliki, skupina strokovnjakov kot prednost ocenjuje, da sta na zavodu zaposlena dva informatika, ki lahko uporabnikom nudita ustrezno strokovno pomoč.

Ob pričetku akademskega leta na zavodu organizirajo uvodne dneve, ki služijo seznanitvi študentov z zavodom, online-študentom pa je podrobno predstavljen tudi način delovanja v tovrstnem študiju. Na uvodnih dnevih sodelujejo tudi diplomanti. Za lažje in uspešnejše vključevanju v študijski proces je zavod pripravil tudi študijski vodič.

Glavno vlogo pri podpori in tutoriranju študentov predstavljajo vodje programov, ki spremljajo študijski proces in aktivnosti študentov, jim svetujejo oz. usmerjajo ter organizirajo srečanja s študenti. Za potrebe online študija delujejo online mentorji. Komunikacija med online mentorji in študenti poteka preko spletnega foruma, spletne klepetalnice (realno časovno) ter v okviru študijskih srečanj.

Center za svetovanje študentom v času študija ponuja različne oblike svetovanja (karierno svetovanje, finančno svetovanje). Glede na to, da so ciljna skupina za predloženi študijski program zaposleni izredni študenti z že oblikovano osebno in poklicno identiteto, so svetovalne storitve prilagojene njihovim potrebam. Leta 2016 je bi v ta namen ustanovljen Kompetenčni center s ciljem izvajanja izobraževanj in usposabljanj za razvoj kompetenc za uspešno, učinkovito učenje in poučevanje za študente in pedagoški kader zavoda. Med študijem so študentom na razpolago tudi storitve Kariernega centra Doba. Le-ta spremlja zaposlovanje diplomantov, njihovo karierno pot in organizira različne dogodke na temo kariernega svetovanja in povezovanja s podjetji ter zagotavlja pretok informacij med študenti in diplomanti preko Alumni kluba Doba. Skrbi tudi za povezovanje diplomantov in podjetij v smislu prepoznavanja potreb v gospodarstvu in predstavitve podjetij. Glede na to, da gre za prvi tovrstni študij v Sloveniji, je vloga tako Kariernega centra kot tudi Alumni kluba ključna pri zagotavljanju prepoznavnost programa in diplomantov v širšem okolju.

Predlagani študijski program je problemsko zasnovan in temelji na projektnem delu študentov. Študenti na ta način pridobijo ustrezne kompetence za delo v raziskovalnih in strokovnih projektih. Študenti se vključujejo v različne projekte, kjer sodelujejo z visokošolskimi učitelji, drugimi študenti ter podjetji. Gre za razvojne in interne projekte zavoda ter projekte v sodelovanju z znanstveno-raziskovalnim delom visokošolskih učiteljev. Glede na to, da večina študentov na zavodu študira ob delu, podobno pričakujejo tudi pri predlaganem študijskem programu. To hkrati omogoča, da študenti seminarske in zaključne naloge aplicirajo na potrebe njihovih podjetij in znanje praktično uporabijo v svojem delu.

Prednosti

- organizacija podpore študentom pred vpisom in v času trajanja študija
- uvodni dnevi ob pričetku vsakega akademskega leta in študijski vodič
- nabor možnosti za sodelovanje študentov pri znanstveno-raziskovalnih dejavnostih fakultete

Priložnosti za izboljšanje

- nadaljevanje in okrepitev promocije študijskih programov, sodobnih poklicev in diplomantov doma in v tujini

Neskladnosti

Neskladnosti niso ugotovljene

6. MATERIALNI POGOJI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Za izvajanje presojanega študijskega programa zavod zagotavlja sodobno opremo in primerne prostore, ki ustrezajo predvidenemu številu vpisanih študentov. Prostori in oprema so delno prilagojeni študentom s posebnimi potrebami, vendar pa različne oblike študija omogočajo prilagoditev zmožnosti študentov (online študij). Ustanovitelj ima sodobno informacijsko-komunikacijsko in drugo opremo, potrebno za izvajanje načrtovanega študijskega programa tako v klasični obliki za redne študente, kot tudi za izredne študente v online obliki. Oprema je primerna tudi za znanstveno-raziskovalne in strokovne dejavnosti.

Knjižnica visokošolskega zavoda zagotavlja ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do knjižničnega gradiva s področij predloženega študijskega programa. Študijsko gradivo in elektronske baze podatkov ustrezajo vsebini in stopnji študijskega programa.

- **Analiza ugotovitev**

Pedagoški proces predlaganega programa bo potekal v lastnih prostorih na lokaciji Doba Fakultete v Mariboru, online študij pa na spletni platformi moja.Doba v virtualnem učnem okolju Blackboard. Ker se študij izvaja tudi v online obliki je primerno zmogljiva in sodobna oprema predpogoj za uspešno izvedbo študijskega procesa. Stalno strokovno podporo zagotavljata stalno zaposlena informatika, ki pomoč nudita preko sistema oddaljene pomoči. V letu 2014 je bil ustanovljen Center za tehnično pomoč, na katerega lahko uporabniki (študenti, visokošolski učitelji, online mentorji idr.) pošljejo zahtevek za tehnično podporo in so ažurno obveščani o stanju njihovih zahtevkov. Prav tako lahko najdejo odgovore na nekatera najpogostejša vprašanja. Uporabniki centra sodelujejo pri anketiranju o zadovoljstvu z delom centra. Skupina strokovnjakov na podlagi predložene dokumentacije meni, da oprema omogoča izvedbo kakovostnega študijskega procesa.

Prostori na lokaciji fakultete v Mariboru so delno primerni za študente s posebnimi potrebami. Online študij študentom s posebnimi potrebami omogoča fleksibilnost v smislu prilagajanja učnega procesa gibalno oviranim študentom ter geografsko in fizično oddaljenim študentom. V vlogi niso predstavljene možnosti prilagoditev za študente s slušnimi težavami in težavami vida. Fakulteta Doba kot svojo veliko prednost sicer izpostavlja velika možnosti individualizacije študija in študijskega procesa glede na potrebe posameznega študenta. Stalno podporo (ter tutoriranje) pri tem nudijo vodje programov in online mentorji.

Fakulteta razpolaga z lastno knjižnico. Študenti lahko do študijskih gradiv dostopajo tudi v elektronski obliki v virtualnem učnem okolju. Kjer to ni mogoče, se študentu po potrebi gradivo pošlje na dom.

Študentom je na voljo tehnični administrator, ki jim preko sistema za oddaljeno pomoč (ta omogoča tehničnemu administratorju povezavo na študentov računalnik) pomaga odpraviti težavo oz. reševati probleme v zvezi z dostopom v okolje in nalaganjem programske opreme.

Prednosti

- zagotavljanje stalne podpore pri izvajanju online študija
- ustrezno usposobljen kader za nudenje strokovne pomoči pri izvajanju online študija
- nenehna skrb za izboljševanje virtualnega učnega okolja ter zagotavljanje kakovosti in varnosti

Priložnosti za izboljšanje

- razmislek o možnostih prilagoditve online študija za študente s slušnimi težavami in težavami vida

Neskladnosti

Neskladnosti niso ugotovljene

7. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Za potrebe zagotavljanja kakovosti zavod uporablja Pravila zagotavljanja kakovosti na DOBA Fakulteti, ki ima funkcijo poslovnika. Zavod redno/letno izvaja samoevalvacijske postopke, pri čemer zbira podatke, ki so potrebni za pripravo kazalnikov kakovosti in nadaljnje odločanje. Kazalniki kakovosti do določeni za vse dejavnosti – izobraževalne, znanstvene in raziskovalne, strokovne; kot tudi za inovacije, mednarodno sodelovanje, razvoj človeških virov in družbeno odgovornost. Iz predložene dokumentacije, kot tudi iz uradne spletne strani zavoda izhaja, da se redno zbirajo in analizirajo podatki o doseženih učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugi relevantni podatki, ki so predstavljeni v samoevalvacijskem poročilu. Iz predložene dokumentacije skupina strokovnjakov ugotavlja, da so postopki za zbiranje podatkov redni, vendar pa skupina strokovnjakov ni uspela ugotoviti, če je vzpostavljena redna praksa anketiranja akademskega osebja in drugih zaposlenih, čeprav ugotavlja, da obstaja sistem spodbujanja nenehnih izboljšav. Izvaja se redno »follow-up« anketiranje diplomantov, s katerim se spremlja njihova konkurenčnost na trgu dela, zadovoljstvo, učinki izobraževanja in doseganja učnih izidov. Kljub temu, da je zavod povezan z gospodarskim in javnim sektorjem, ni zaznati njihovega sistematičnega vključevanja v samoevalvacijske procese zavoda, kar ocenjujemo kot priložnost za izboljšanje.

Samoevalvacijska poročila so dostopna in vključujejo rezultate analiz in povzetek stanja kakovosti na vsem pomembnih področjih zavoda ter opis dejavnosti spremljanja in zagotavljanja kakovosti, vključno s kazalniki kakovosti in njihove ciljne vrednosti. Prav tako so navedene odstopanja in smernice za delovanje, rezultati zunanjih evalvacij in izpolnjevanje akreditacijskih meril študijskih programov. Samoevalvacijsko poročilo je bilo del dokumentacije predložene NAKVIS v postopku prve akreditacije študijskega programa, začasno pa je zavod omogočil dostopnost tudi na internetnih straneh zavoda. Zavod tudi navaja, da so vsi relevantni deležniki seznanjeni s procesom samoevalvacije, pri čemer so samoevalvacijska poročila dostopna na intranetu.

V samoevalvacijskih postopkih, ki zaokrožujejo zanko kakovosti, je ključno tudi načrtovanje in aktiviranje sprememb na zavodu. V tem delu je smiselno pohvaliti zavod glede pristopa h kratkoročnem in dolgoročnem načrtovanju, določanju ciljnih vrednosti, ukrepov itd. Kot primer dobre prakse izpostavljamo načrt o mednarodnem sodelovanju DOBA fakultete kot odgovor na strateški cilj zavoda povečanja stopnje internacionalizacije.

- **Analiza ugotovitev**

Na uradnih spletnih straneh zavoda kot tudi v predloženi dokumentaciji so poslanstvo, vizija in strateški cilji zavoda in postopki za spremljanje kakovosti jasni. Vloga za prvo akreditacijo študijskega programa vsebuje opisan postopek zagotavljanja kakovosti kot tudi opis delovanja Komisije za kakovost. Samoevalvacijsko poročilo opredeljuje področja presoje kakovosti zavoda, letne načrte, opis letnega kroga zagotavljanja kakovosti ter datume sej Komisije za kakovost.

Skrb za kakovost vseh dejavnosti zavoda je prisotna, prav tako pa tudi za specifične vidike kakovosti, mdr. skrb za družbeno okolje. Samoevalvacijsko poročilo vsebuje informacije o študijskih programih, študentih, vsebuje pa tudi podatke o specifikah izvajanja študijskih programov v tujih jezikih (angleški, hrvaški in srbski). Kazalniki kakovosti, ki se nanašajo na uspešnost in zadovoljstvo študentov se zbirajo na ravni študijskega programa. Podatki se zbirajo na osnovi povratnih informacij iz učnega okolja, kjer so obdelani različni kvalitativni podatki, ki se nanašajo na učni proces (skupini strokovnjakov sta predstavljena dva primera poročil iz učnega okolja Blackboard), kot tudi na osnovi follow-up anketiranja študentov in diplomantov. Analizira se zaposljivost ter učinki pridobljene izobrazbe na delovnem mestu (zadovoljstvo), pri čemer so ocene za zavod zadovoljujoče. Zbirajo se

podatki o aktivnostih in uspešnosti poletne šole in drugih oblik vseživljenjskega izobraževanja. Predstavljeni so tudi vidiki znanstvenih raziskav in strokovnega dela na teh področjih, ki se nanašajo predvsem na sodelovanje in vključevanje v raziskovalne projekte, udeležbe na konferencah ter objavah v različnih publikacijah. Spremlja se vključevanje študentov v znanstveno-raziskovalno in strokovno delo, na katerem povprečno letno sodeluje 8 študentov. Ocena kakovosti vidika vpetosti v okolje temelji na letnem anketiranju predstavnikov delodajalcev, ki so aktivni v programskem svetu zavoda, kjer so člani tudi predstavniki negospodarstva in diplomantov.

Samoevalvacijsko poročilo vsebuje področja in predloge za izboljšanje kakovosti in daje navodila za ukrepanje.

Prednosti

- zavod ima jasno predstavljeno strategijo, ki jo povezuje in usklajuje s postopki zagotavljanja kakovosti ter je usmerjena predvsem v pridobivanje mednarodno relevantnih akreditacij na področju e-študija
- vzpostavljeno je redno spremljanje različnih podatkov, ki so pomembni za procese zagotavljanja kakovosti; v ta proces se redno vključuje študente in diplomante (slednje s »follow-up« anketami)
- ciljno usmerjeno (in dokumentirano) načrtovanje kot jasno vodilo za interne deležnike

Priložnosti za izboljšanje

- samoevalvacijsko poročilo za tekoče in pretekla leta naj bo dostopno za širšo javnost (na spletnih straneh zavoda), saj je vir pomembnih informacij tako za potencialne kakor tudi za obstoječe (strateške) deležnike zavoda

Neskladnosti

Ni ugotovljenih neskladnosti

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu
s·q·a·a
Slovenian Quality Assurance Agency for Higher Education

POVZETEK

Fakulteta DOBA predlaga v presojo enega prvih študijskih programov s področja urbanega menedžmenta, specializiranega za področje upravljanja pametnih mest v širši regiji jugovzhodne Evrope. Izobraževanje na navedenem področju je lahko izvor pomembnih pozitivnih gospodarskih, družbenih in okoljskih učinkov. Zaradi specializacije zavoda v e-izobraževanju in s tem povečanje dostopnosti vsebin za različne ciljne skupine študentov, ki so povečini zaposleni in v različnih državah regije, dviguje možnost za prenos znanj v prakso in doseganje ciljnih učinkov na gospodarstvo, družbo in okolje.
Zavod je k oblikovanju predlaganega študijskega programa pristopil z utemeljitvami in argumenti, ki slonijo na sodobnih praksah in primerih iz tujine, ob tem pa dodal pozitivna mnenja institucij, pravnih subjektov in potencialnih študentov. Študijski program je zastavljen transparentno in strokovno dosledno, ob tem pa zasleduje sodobne tematike, naslavlja trende globalizacije in lokalnosti, izpostavlja sodelovanja v širši skupnosti in vključuje znanja na področju sodobnih tehnologij pri učinkovitem upravljanju omejenih virov v skupnosti.
Skupina strokovnjakov pri tem dodaja nekaj priložnosti za izboljšanje, za katere predlagamo, da jih zavod izkoristi za izboljšanje temeljev že v začetni implementaciji. Ob tem zaključujemo, da zavod izkazuje učinkovito načrtovanje, organizacijo in pristop k študijskem programu, ki pomembno pogojuje uspešnost izvedbe. Ob tem ohranja in krepi svojo ključno konkurenčno prednost s ponudbo e-izobraževanja, s čemer omogoča večjo dostopnost za ciljne skupine študentov ter širjenje svojega trga na balkanske in afriške države.

SUMMARY

Doba Faculty submitted application for the first accreditation of one of the first study programmes in the field of urban management, specialised for smart cities in South East Europe. Study programme may lead to important positive changes in economy, society and environment. Since the Faculty is specialised in offering online/e-learning this allows its availability for different target groups of students as well as countries in the region and positively affecting economy and society.
The application is based on contemporary practices and examples from abroad and present positive (written) opinions of different institutions and potential students. Study programme is transparently presented, it follows contemporary issues and addresses trends as globalisation and local perspective, outlines cooperation in community and integrates modern technologies in order to effectively administer limited sources in the community.
Group of experts presented recommendations, which could improve the study programme already at this stage before launching it. Nevertheless, group of experts conclude that the Faculty shows effective planning and organisation of study programme, which is a solid foundation for successful realisation of its goals. While maintaining and strengthening its key competitive advantage by offering e-learning, the Faculty enables widening of the target groups of potential students to Balkan and even African states.

Prednosti in priložnosti za izboljšanje

Prednosti	Priložnosti za izboljšanje
- interdisciplinarnost študijskega programa - sodobnost študijskega programa, ki naslavlja trende glokalizacije, moč in nujnost sodelovanje ter uporabo sodobnih tehnologij življenja v skupnosti - transparentnost in jasnost študijskega programa - vpetost v lokalno okolje na ravni sodelovanja s strokovnjaki - zavod je opravil anketo in analizo potreb pri potencialnih delodajalcih in študentih predlaganega študijskega programa, ki je dodatno izkazala pozitivno naklonjenost programu	- Pravilnik o priznavanju znanj in spretnosti naj bo dostopen na spletnih straneh zavoda - konkretizirati pogoje za 'nadomestitev magistrske naloge z obsežnejšo projektno nalogo ali člankom' - odpraviti prekrivanja med vsebinami predmetov predlaganega študijskega programa ter prevetritev obvezne literature - povečati pozornost formalnemu povezovanju s subjekti iz gospodarstva in negospodarstva v okviru raziskovalnih in aplikativnih projektov (v katerih bi sodelovali v večjem obsegu tudi študenti)

- interdisciplinarno znanstveno in raziskovalno delo osebja, kar omogoča celovitejšo obravnavo področij predlaganega študijskega programa - zagotavljanje stalne podpore pri izvajanju online študija - ustrezno usposobljen kader za nudenje strokovne pomoči pri izvajanju online študija - nenehna skrb za izboljševanje virtualnega učnega okolja ter zagotavljanje kakovosti in varnosti - ciljno usmerjeno (in dokumentirano) načrtovanje kot jasno vodilo za interne deležnike	- še intenzivnejše delovanje, razvoj in promocija področja internacionalizacije doma - mednarodna promocija študijskih programov - predlagana je letna analiza obremenjenosti pedagoškega osebja na ravni zavoda in študijskih programov, da bi se preprečila preobremenjenost kadra, ki deluje na različnih zavodih - glede na temeljno usmeritev zavoda v e-izobraževanje, je potrebno večjo pozornost usmeriti spremljanju kompetenc pedagoškega osebja za upravljanje procesov v virtualnem učnem okolju - razmislek o možnostih prilagoditve online študija za študente s slušnimi težavami in težavami vida - samoevalvacijsko poročilo za tekoče in pretekla leta naj bo dostopno za širšo javnost

Zahvale
Strokovnjaki podajamo zahvalo zavodu za dodatno dokumentacijo, ki je pojasnila odprta vprašanja. Ob tem pa izražamo zahvalo go. Jožici Kramar, strokovni sodelavki NAKVIS, za razpoložljivost in odzivnost.